

VAI TRÒ CỦA HỌC VIỆN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA HỒ CHÍ MINH TRONG XÂY DỰNG NỀN BÁO CHÍ CÁCH MẠNG VIỆT NAM CHUYÊN NGHIỆP, NHÂN VĂN VÀ HIỆN ĐẠI

PGS, TS DƯƠNG TRUNG Ý

Phó Giám đốc, Chủ tịch Liên chi Hội Nhà báo

Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh

Ngày nhận:

20-5-2025

Ngày thẩm định, đánh giá:

22-5-2025

Ngày duyệt đăng:

26-5-2025

Tóm tắt: Với vai trò là trung tâm quốc gia đào tạo, bồi dưỡng cán bộ lãnh đạo, quản lý, nghiên cứu lý luận chính trị và tư vấn chính sách, Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh có sứ mệnh trực tiếp đào tạo nguồn nhân lực báo chí - truyền thông vững vàng về chính trị, giỏi về chuyên môn, nghiệp vụ, giàu đạo đức nghề nghiệp, tiếp tục khẳng định vai trò trụ cột trong sự nghiệp phát triển nền báo chí cách mạng Việt Nam. Bài viết tập trung làm rõ vai trò của Học viện đối với việc xây dựng nền báo chí cách mạng Việt Nam chuyên nghiệp, nhân văn và hiện đại trên từng lĩnh vực; đề xuất các khuyến nghị để Học viện tiếp tục nâng cao chất lượng, hiệu quả nghiên cứu, đào tạo, bồi dưỡng nhân lực báo chí trong kỷ nguyên mới.

Từ khóa:

Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh; báo chí chuyên nghiệp; đào tạo báo chí; nghiên cứu lý luận báo chí; chuyển đổi số

1. Đào tạo, bồi dưỡng nâng cao trình độ lý luận chính trị cho đội ngũ những người làm báo

Với vị thế là trung tâm quốc gia đào tạo, bồi dưỡng cán bộ lãnh đạo, quản lý, nghiên cứu lý luận chính trị, tư vấn chính sách cho Đảng và Nhà nước, Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh xác định rõ, công tác báo chí, xuất bản là lĩnh vực quan trọng, góp phần thực hiện nhiệm vụ chính trị của Học viện và xây dựng nền báo chí cách mạng Việt Nam chuyên nghiệp, nhân văn và hiện đại. Phát huy truyền thống Trường Đảng, “Học viện

Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, nơi đã đào tạo, bồi dưỡng lý luận chính trị cho hàng chục nghìn cán bộ, phóng viên, biên tập viên của nền báo chí cách mạng, để trở nên vững vàng về tư tưởng, kiên định về lập trường, trong sáng về đạo đức”¹, “Hệ thống báo chí của Học viện đã có nhiều đổi mới tích cực, từng bước khẳng định vị thế trong hệ thống báo chí nước nhà”². Các cơ quan báo chí của Học viện luôn thực hiện tốt chức năng, nhiệm vụ, hoạt động đúng tôn chỉ, mục đích, góp phần vào thực hiện nhiệm vụ chính trị của Học viện; phục vụ đắc lực công tác

Hội thảo khoa học: “Liên Chi hội Nhà báo Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh với xây dựng đội ngũ cán bộ báo chí chuyên nghiệp”, ngày 21-9-2023 (Ảnh: hcm.vn)

đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, nghiên cứu khoa học, công tác tư tưởng lý luận của Đảng, thông tin tuyên truyền quan điểm, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; “nắm bắt những vấn đề từ thực tiễn, đẩy mạnh tổng kết thực tiễn, phát triển lý luận, góp phần giải quyết những vấn đề gai góc mà thực tiễn đang đặt ra”³.

Học viện chú trọng chỉ đạo nâng cao năng lực chính trị, chuyên môn và phẩm chất đạo đức cho người làm báo, từ khâu đào tạo chính quy, bồi dưỡng nghiệp vụ đến định hướng lý luận và thực tiễn phát triển nền báo chí cách mạng. Đặc biệt, phát huy vai trò, hoạt động của Liên Chi hội Nhà báo Học viện và các cơ quan báo chí trực thuộc, Học viện từng bước định hình mô hình đào tạo báo chí gắn với chức năng Trường Đảng; đáp ứng yêu cầu đổi mới, đào tạo đội ngũ cán bộ báo chí không chỉ giỏi nghiệp vụ, mà còn vững vàng về bản lĩnh

chính trị, kiên định về lập trường và có đạo đức nghề nghiệp trong sáng.

Học viện là trường học chính trị vững chắc cho những người làm công tác báo chí, đặc biệt là trong các cơ quan tuyên giáo và hệ thống báo chí cả nước. Các lớp đào tạo cao cấp lý luận không chỉ cung cấp tri thức nền tảng về chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối của Đảng, mà còn giúp đội ngũ làm báo hình thành tư duy phản biện, bản lĩnh chính trị trong xử lý thông tin, định hướng dư luận xã hội và đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Bên cạnh đó, Học viện thường xuyên tổ chức các lớp bồi dưỡng ngắn hạn về lý luận chính trị cho phóng viên, biên tập viên các cơ quan báo chí trung ương và địa phương với những hình thức đào tạo, bồi dưỡng linh hoạt, phù hợp với yêu cầu nâng cao năng lực chính trị của đội ngũ làm báo trong bối cảnh mới.

Kết quả đào tạo lý luận chính trị gắn với báo chí tại hệ thống Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh là yếu tố căn bản tạo sự trưởng thành và đóng góp quan trọng của các thế hệ nhà báo Việt Nam hiện nay và trong thời gian tới. Trong đó có nhiều người hiện đang giữ các vị trí chủ chốt tại các cơ quan chỉ đạo, quản lý và các cơ quan báo chí lớn ở Trung ương như: Ban Tuyên giáo Trung ương, Bộ Thông tin và Truyền thông (nay thuộc Bộ Văn hóa, thể thao và du lịch; Bộ Khoa học và công nghệ), Hội Nhà báo Việt Nam, Báo *Nhân Dân*, *Tạp chí Cộng sản*, Đài Truyền hình Việt Nam, Đài Tiếng nói Việt Nam... Nhờ chất lượng đào tạo đồng bộ giữa lý luận chính trị và nghiệp vụ báo chí, Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh đã và đang khẳng định vai trò tiên phong trong việc cung cấp đội ngũ báo chí có tư duy chiến lược, có khả năng phản biện và bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong môi trường truyền thông đa chiều và đầy biến động hiện nay.

Là đơn vị trực thuộc Học viện, Học viện Báo chí và Tuyên truyền đóng vai trò trung tâm, cơ sở trọng điểm trong đào tạo báo chí của cả nước. Từ năm 2020-2024, Học viện Báo chí và Tuyên truyền đã tổ chức đào tạo gần 10.000 sinh viên, học viên ở các trình độ cử nhân, thạc sĩ, tiến sĩ trong lĩnh vực báo chí - truyền thông⁴. Học viện còn đào tạo, bồi dưỡng hàng chục nghìn lượt cán bộ thông qua các lớp bồi dưỡng, tập huấn ngắn hạn, góp phần nâng cao bản lĩnh chính trị và trình độ lý luận của đội ngũ những người làm báo ở trung ương và địa phương. Các chương trình đào tạo báo chí được định hướng tích hợp chính trị - báo chí vào từng môn học nghiệp vụ, như: báo chí chính luận, bình luận chính trị - xã hội, sản xuất nội dung định hướng dư luận, xây dựng chương trình phát thanh - truyền hình chính trị - tư tưởng. Đây là một đặc điểm nổi bật của đào tạo, bồi dưỡng, nghiên cứu báo chí trong hệ thống Trường Đảng. Các chương trình đào tạo được cập nhật

sát với thực tiễn và định hướng mới của Đảng, đặc biệt các nội dung như: chuyển đổi số trong báo chí, truyền thông đa nền tảng, báo chí dữ liệu, đạo đức truyền thông và bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch. Nhờ vậy, đội ngũ phóng viên, biên tập viên có khả năng vừa phản ánh thông tin nhanh nhạy, vừa giữ được định hướng tư tưởng đúng đắn, nhất là trong đấu tranh truyền thông hiện nay. Điều đó đã tạo nên đặc thù đào tạo báo chí của Học viện, không chỉ đào tạo để những người làm báo giỏi chuyên môn, mà còn là chiến sĩ xung kích trên mặt trận tư tưởng - văn hóa.

2. Đào tạo, bồi dưỡng nguồn nhân lực chất lượng cao các ngành báo chí, truyền thông

Học viện triển khai mạnh mẽ các chương trình bồi dưỡng theo chức danh và cập nhật kiến thức chuyên môn cho đội ngũ cán bộ trong lĩnh vực báo chí, tuyên truyền và truyền thông. Đây là nét đặc trưng của hệ thống Trường Đảng - nơi mà đào tạo chính trị luôn gắn với rèn luyện nghiệp vụ, đạo đức và kỹ năng hành chính - công vụ theo vị trí việc làm. Các chương trình bồi dưỡng được thực hiện, tập trung vào các nội dung như: công tác tuyên giáo, xuất bản, kỹ năng viết chính luận, truyền thông chính sách, quan hệ công chúng, ngoại ngữ chuyên ngành báo chí, ứng dụng công nghệ số trong truyền thông đại chúng. Điểm nổi bật trong các lớp bồi dưỡng tại Học viện là phương pháp tiếp cận cập nhật, gắn kết giữa lý luận và thực tiễn. Đội ngũ giảng viên là các nhà khoa học, chuyên gia, nhà báo có kinh nghiệm được mời giảng dạy. Nội dung bài giảng bám sát các vấn đề thời sự của truyền thông: chuyển đổi số báo chí, truyền thông đa nền tảng, xử lý khủng hoảng truyền thông, đạo đức nghề nghiệp trong môi trường số hóa.

Học viện chủ động phối hợp với Hội Nhà báo Việt Nam, Bộ Thông tin và Truyền thông, các

tỉnh ủy, thành ủy, các cơ quan báo chí trung ương triển khai các lớp bồi dưỡng tại chỗ, lớp liên kết theo nhu cầu, phù hợp với điều kiện thực tế của địa phương. Hình thức đào tạo này góp phần xây dựng đội ngũ nhà báo “vừa hồng, vừa chuyên” có năng lực, bản lĩnh chính trị vững vàng trong xử lý thông tin đa chiều.

Hiệu quả đào tạo nguồn nhân lực báo chí chuyên sâu của Học viện còn thể hiện rõ ở chất lượng đầu ra. Học viện Báo chí và Tuyên truyền là một trong những cơ sở đào tạo báo chí, truyền thông hàng đầu cả nước trực thuộc Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh đã khẳng định vai trò trụ cột trong việc cung cấp nguồn nhân lực chất lượng cao cho hệ thống báo chí, truyền thông của Việt Nam. Đến năm 2024, Học viện Báo chí và Tuyên truyền đang đào tạo 32 chương trình cử nhân, 15 chương trình thạc sĩ và 7 chương trình tiến sĩ. Trong số đó, các ngành và chuyên ngành: Báo chí, Quản lý báo chí truyền thông, Quản lý Phát thanh - Truyền hình, Truyền thông đại chúng, Truyền thông đa phương tiện, Quan hệ công chúng, Quảng cáo, Truyền thông chính sách, Truyền thông quốc tế... Học viện Báo chí và Tuyên truyền được công nhận đạt chuẩn chất lượng đào tạo quốc gia và được Thủ tướng Chính phủ đưa vào danh sách các trường đại học trọng điểm quốc gia. Theo thống kê từ Học viện Báo chí và Tuyên truyền, hơn 85% sinh viên tốt nghiệp có việc làm đúng chuyên ngành trong vòng một năm. Trong đó, hơn 40% công tác trong các cơ quan báo chí, truyền thông nhà nước, 30% làm trong doanh nghiệp truyền thông và cơ quan truyền thông quốc tế...⁵. Nhiều người đã trở thành lãnh đạo trong các cơ quan báo chí trung ương, biên tập viên chủ chốt, nhà báo điều tra, phóng viên chính luận, cán bộ quản lý truyền thông cấp bộ, tỉnh, thành phố. Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh đã và đang khẳng định vai trò trụ cột

trong cung cấp nguồn nhân lực báo chí chuyên sâu cho đất nước trong bối cảnh chuyển đổi số và hội nhập quốc tế sâu rộng.

3. Bồi dưỡng nghiệp vụ báo chí và nâng cao đạo đức nghề nghiệp cho phóng viên, biên tập viên các cơ quan báo chí

Với chức năng là trung tâm quốc gia đào tạo, bồi dưỡng cán bộ lãnh đạo, quản lý, Học viện luôn chú trọng mở rộng và tổ chức các lớp bồi dưỡng nâng cao trình độ, chuyên môn, nghiệp vụ cho đội ngũ báo chí cả nước. Hằng năm, Học viện phối hợp với các cơ quan báo chí, các Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy, Hội Nhà báo Việt Nam tổ chức nhiều lớp tập huấn, bồi dưỡng chuyên đề nghiệp vụ: kỹ năng làm phóng sự truyền hình, kỹ thuật viết bình luận, khai thác dữ liệu số trong báo chí điều tra, sản xuất nội dung đa phương tiện và quản trị truyền thông trong môi trường số. Các khóa học được tổ chức theo nhiều hình thức: tập trung, đào tạo từ xa và mô hình phối hợp liên kết đào tạo theo nhu cầu địa phương, giúp người học cập nhật kiến thức thực tiễn và mở rộng năng lực tiếp cận xu hướng truyền thông hiện đại, phù hợp với xu hướng quốc tế hiện nay.

Việc giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho người làm báo luôn được Học viện coi trọng, lồng ghép xuyên suốt vào các chương trình giảng dạy, bồi dưỡng, sinh hoạt chuyên đề, trong thực hiện nhiệm vụ chính trị của tổ chức Hội, của mỗi cơ quan báo chí. Liên Chi hội Nhà báo Học viện là tổ chức chính trị - xã hội - nghề nghiệp của những người làm báo trong toàn hệ thống Học viện, có vai trò quan trọng trong tập hợp, động viên và rèn luyện đội ngũ hội viên về bản lĩnh chính trị, đạo đức nghề nghiệp và trách nhiệm xã hội, đóng góp vào phát triển đội ngũ nhà báo có năng lực, đạo đức và lý tưởng cách mạng, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới. Liên Chi hội Nhà báo trực tiếp chủ trì và phối hợp tổ chức các hoạt động thi đua sáng tạo các tác phẩm báo chí chất lượng cao,

hướng dẫn hội viên thực hiện nghiêm 10 điều quy định đạo đức người làm báo Việt Nam và Quy tắc sử dụng mạng xã hội của nhà báo. Qua đó, góp phần nâng cao nhận thức nghề nghiệp, xây dựng hình ảnh người làm báo mẫu mực: có lập trường tư tưởng vững vàng, tinh thông nghiệp vụ, chuẩn mực trong ứng xử nghề nghiệp và tuân thủ pháp luật báo chí.

Xây dựng môi trường nghề nghiệp chuẩn mực gắn với truyền thống Trường Đảng là giá trị cốt lõi làm nên bản sắc của hệ thống đào tạo báo chí Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh.

Học viện đã thúc đẩy việc “xây dựng văn hóa báo chí trong môi trường giáo dục lý luận chính trị”; đẩy mạnh thực hiện Đề án chuyển đổi số báo chí gắn với nâng cao tính chuyên nghiệp và nhân văn trong truyền thông. Các tạp chí: *Lý luận chính trị*, *Lịch sử Đảng*, *Lý luận chính trị và Truyền thông*, *Khoa học chính trị*... cùng các tạp chí, bản tin khác trong hệ thống học viện... xuất bản được kiểm duyệt kỹ lưỡng về nội dung, chuẩn mực lý luận, phản biện có trách nhiệm và tuân thủ quy tắc đạo đức

truyền thông. Đặc biệt, Học viện đã chỉ đạo các cơ quan báo chí triển khai đồng bộ 3 nội dung: nâng cao chất lượng nội dung, phát huy giá trị lý luận - tư tưởng và xây dựng hình mẫu nhà báo học thuật kiểu mẫu. Tạp chí *Lý luận chính trị* là một trong những tạp chí đầu tiên trong hệ thống báo chí lý luận thực hiện gắn mã số DOI, bước đầu đưa báo chí học thuật Việt Nam hội nhập với hệ thống học thuật quốc tế.

4. Nghiên cứu khoa học phục vụ xây dựng, phát triển lý luận báo chí cách mạng

Với định hướng kết hợp chặt chẽ giữa nghiên cứu lý luận và tổng kết thực tiễn, Học viện luôn coi trọng việc phát triển nền tảng tư tưởng - khoa học cho báo chí cách mạng, phù hợp với yêu cầu của thời đại và định hướng của Đảng. Học viện đã triển khai nhiều đề tài các cấp có liên quan đến các vấn đề lý luận báo chí, truyền thông chính sách, truyền thông xã hội, chuyển đổi số trong báo chí, báo chí trong xây dựng Đảng... Kết quả nghiên cứu của các đề tài đã

góp phần phục vụ trực tiếp cho công tác tư vấn chính sách, cung cấp luận cứ khoa học quan trọng cho việc ban hành văn kiện, chỉ thị, nghị quyết về truyền thông, báo chí của Đảng và Nhà nước. Đồng thời, được tích hợp vào giáo trình, tài liệu giảng dạy nội bộ, trong các môn học: Cơ sở lý luận báo chí, Lý luận truyền thông, Truyền thông chính trị và Báo chí với sự nghiệp bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng.

Học viện thường xuyên tổ chức các hội thảo, tọa đàm khoa học chuyên đề về báo chí, truyền thông trong nước

và quốc tế, trong đó tập trung vào chủ đề trọng điểm: Vai trò của báo chí trong xây dựng Đảng; đạo đức nhà báo trong kỷ nguyên số; chuyển đổi số và báo chí dữ liệu; truyền thông chính sách trong xã hội số; báo chí và quyền tiếp cận thông tin; truyền thông đa nền tảng và niềm tin công chúng. Nhiều hội thảo quốc tế lớn, do Học viện chủ trì đã quy tụ các học giả, chuyên gia từ Mỹ, Nhật Bản, Hàn Quốc, Trung Quốc, Đức, Pháp và các nước ASEAN... không chỉ giúp cập nhật

Học viện xây dựng nền báo chí cách mạng Việt Nam chuyên nghiệp, nhân văn và hiện đại, thể hiện trên từng lĩnh vực: đào tạo lý luận chính trị cho đội ngũ làm báo; đào tạo nguồn nhân lực báo chí chuyên sâu; bồi dưỡng nghiệp vụ và nâng cao đạo đức nghề nghiệp cho phóng viên, biên tập viên; nghiên cứu lý luận báo chí phục vụ tư vấn, hoạch định chính sách phát triển báo chí; thúc đẩy chuyển đổi số và hội nhập quốc tế trong lĩnh vực báo chí, truyền thông.

tri thức và xu hướng mới trên thế giới, mà còn khẳng định uy tín học thuật của Học viện trong cộng đồng khoa học quốc tế. Nhiều khuyến nghị, kiến nghị, đề xuất từ các diễn đàn này đã được tiếp thu, đưa vào tham mưu chính sách, góp phần điều chỉnh cách tiếp cận của Đảng và Nhà nước trong công tác truyền thông đại chúng.

Từ các công trình nghiên cứu lý luận, Học viện đã biên soạn và xuất bản nhiều sách chuyên khảo, tài liệu nội bộ, bộ giáo trình: *Lý luận báo chí, Truyền thông đại chúng, Báo chí chính luận, Báo chí và công tác tư tưởng, Báo chí với quá trình dân chủ hóa truyền thông...* Học viện từng bước xây dựng kho dữ liệu học thuật mở về báo chí, truyền thông, phát triển thư viện số chuyên ngành và hệ thống bài giảng điện tử nhằm nâng cao khả năng tiếp cận, ứng dụng và phổ biến tri thức trong toàn hệ thống đào tạo báo chí quốc gia. Những nỗ lực này thể hiện vai trò tiên phong của Học viện không chỉ trong đào tạo và nghiên cứu, mà còn kiến tạo không gian tri thức mở, góp phần lan tỏa giá trị lý luận báo chí cách mạng trong bối cảnh mới.

5. Thúc đẩy chuyển đổi số, hội nhập quốc tế trong lĩnh vực báo chí

Nhằm đảm bảo khả năng cạnh tranh, tính hiệu quả và sức lan tỏa của báo chí hiện đại, Học viện đã xác định chuyển đổi số là một định hướng chiến lược trong phát triển báo chí - truyền thông. Ban Giám đốc Học viện chỉ đạo quyết liệt việc thực hiện chuyển đổi số đồng bộ trong toàn hệ thống, nhất là trong lĩnh vực báo chí. Các cơ quan báo chí: *Tạp chí Lý luận chính trị, Tạp chí Khoa học chính trị*, Nhà xuất bản Lý luận chính trị... đã triển khai các nền tảng điện tử song ngữ, số hóa toàn bộ quá trình biên tập - phát hành, ứng dụng mã định danh DOI và chuẩn hóa hệ thống trích dẫn học thuật. Nổi bật là năm 2023, đã có 2 cơ quan báo chí của Học viện tham gia chương trình đánh giá năng lực chuyển

đổi số cơ quan báo chí, trong đó 1 cơ quan đạt yêu cầu và được xếp hạng Top 5 cơ quan báo chí có năng lực chuyển đổi số trên toàn quốc⁶. Việc thúc đẩy chuyển đổi số không chỉ giúp nâng cao năng lực xuất bản, mở rộng đối tượng bạn đọc, mà còn tạo điều kiện thuận lợi cho việc đo lường hiệu quả tác động truyền thông, tiếp cận công chúng toàn cầu và tăng khả năng cạnh tranh học thuật. Đây là tiền đề quan trọng để Học viện xây dựng mô hình báo chí học thuật chuyên nghiệp, hiện đại, mang bản sắc Trường Đảng trong kỷ nguyên số.

Hội nhập sâu rộng không chỉ giúp cập nhật tri thức mới, đổi mới chương trình đào tạo, mà còn nâng cao vị thế của Học viện nói riêng và khẳng định bản sắc riêng của báo chí học thuật Việt Nam nói chung trong thời đại toàn cầu hóa. Học viện đã xây dựng và triển khai Chiến lược hợp tác quốc tế giai đoạn 2020-2030, trong đó lĩnh vực báo chí - truyền thông được ưu tiên mở rộng hợp tác với các trường đại học, viện nghiên cứu, tổ chức truyền thông quốc tế. Đã có một số mô hình hợp tác nổi bật như: chương trình liên kết đào tạo quốc tế ngành Quan hệ công chúng và Quảng cáo với Đại học Middlesex (Vương quốc Anh); các hội thảo chuyên đề truyền thông chính sách và truyền thông số với Đại học George Washington (Hoa Kỳ); chương trình trao đổi học giả và sinh viên với Trường Đại học Truyền thông Bắc Kinh (Trung Quốc) và Đại học Truyền thông quốc gia Hàn Quốc. Học viện đã phối hợp với các đối tác quốc tế triển khai một số đề tài nghiên cứu về báo chí và quản trị truyền thông hiện đại, ảnh hưởng của truyền thông xã hội đến chính sách công, vai trò của báo chí học thuật trong bảo vệ nền tảng tư tưởng, qua đó tiếp thu được các kinh nghiệm tốt từ quốc tế.

Hình thành hệ sinh thái truyền thông số mang bản sắc Trường Đảng là chiến lược chủ động định vị vai trò của Học viện trong bối cảnh cạnh tranh truyền thông toàn cầu. Một trong những dấu ấn của Học viện trong chuyển đổi số và hội nhập quốc tế

là định hướng xây dựng hệ sinh thái truyền thông số học thuật mang đậm bản sắc của Trường Đảng. Đó là không chỉ dừng lại ở việc hiện đại hóa kỹ thuật xuất bản, mà còn hướng đến tái cấu trúc nội dung, chuẩn hóa hệ thống dữ liệu và tạo lập môi trường học thuật mở, liên thông giữa nghiên cứu, đào tạo và truyền thông chính sách. Một số tạp chí của Học viện đã từng bước ứng dụng công nghệ có phiên bản tiếng Anh phục vụ công chúng quốc tế, liên kết cơ sở dữ liệu quốc tế như: Crossref, Google Scholar, PKP Index. Đặc biệt, trong kế hoạch giai đoạn 2025-2030, Học viện định hướng xây dựng Học viện số, toàn bộ hoạt động đào tạo - nghiên cứu - truyền thông được tích hợp trên nền tảng kỹ thuật số chung, kết nối liên thông giữa các đơn vị trực thuộc, tạo điều kiện thuận lợi để triển khai giáo dục báo chí mở, giáo dục liên văn hóa, và nghiên cứu ứng dụng trí tuệ nhân tạo trong truyền thông chính sách.

6. Cung cấp luận cứ khoa học, tư vấn chính sách góp phần phát triển nền báo chí, truyền thông quốc gia

Với thế mạnh về đội ngũ chuyên gia giàu kinh nghiệm và hệ thống nghiên cứu chuyên sâu, Học viện đã và đang giữ vai trò đầu mối trong việc tổng kết thực tiễn, phát triển lý luận, từ đó cung cấp các luận cứ khoa học cần thiết cho quá trình hoạch định chính sách báo chí quốc gia. Nhiều đề tài nghiên cứu các cấp do Học viện chủ trì tập trung vào các nội dung quan trọng: chuyển đổi số trong báo chí lý luận chính trị; bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trên môi trường truyền thông mới; nâng cao hiệu quả truyền thông chính sách công; xây dựng hệ sinh thái báo chí học thuật tại Việt Nam. Từ những kết quả nghiên cứu được chất lọc thành các báo cáo gửi tới các cơ quan: Ban Tuyên giáo Trung ương, Bộ Thông tin và Truyền thông, Hội Nhà báo Việt Nam. Đặc biệt, nhiều chuyên gia của Học viện đã trực tiếp tham gia

vào quá trình soạn thảo các văn kiện Đại hội Đảng, nghị quyết Trung ương liên quan đến báo chí, truyền thông; đóng góp ý kiến chuyên môn trong việc xây dựng *Luật Báo chí, Luật Tiếp cận thông tin* và các nghị định hướng dẫn thi hành; tham gia từ khâu tổng kết lý luận đến phản biện chính sách, thể hiện vai trò cầu nối quan trọng của Học viện giữa hệ thống nghiên cứu và hệ thống hoạch định chính sách của Đảng. Các đề án, tham luận và tài liệu nghiên cứu, Học viện thường xuyên được gửi đến các kỳ họp của Ban Bí thư, Ban Tuyên giáo Trung ương (nay là Ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương), Văn phòng Trung ương Đảng, Bộ Thông tin và Truyền thông các tài liệu chuyên sâu tham khảo phục vụ xây dựng chính sách: Quy hoạch phát triển báo chí quốc gia đến năm 2025 và các chương trình truyền thông quốc gia trọng điểm; nhiều nội dung khuyến nghị từ phía Học viện đã được tiếp thu đưa vào Nghị quyết Đại hội XIII.

Một trong những đóng góp bền vững của Học viện trong công tác tư vấn chính sách là việc xây dựng, củng cố mạng lưới chuyên gia - trí thức trong lĩnh vực báo chí, truyền thông chính trị. Học viện đã thành lập các nhóm nghiên cứu về báo chí, truyền thông ở cấp khoa, cấp viện, quy tụ các nhà khoa học đầu ngành, giảng viên lâu năm, các chuyên gia, nhà báo từ các cơ quan báo chí lớn: Tạp chí *Công sản*, báo *Nhân Dân*, VOV, VTV... Học viện còn chú trọng phát triển các công cụ hỗ trợ tư vấn chính sách hiện đại như: công dữ liệu chuyên đề về chính sách truyền thông, bản tin nghiên cứu chính sách theo tháng, cơ sở dữ liệu mở về truyền thông công và chuyển đổi số báo chí. Các nền tảng vừa hỗ trợ quá trình tham mưu hiệu quả, vừa đóng vai trò là kho tri thức phục vụ lâu dài cho việc xây dựng một nền báo chí chuyên nghiệp, nhân văn và hiện đại theo định hướng của Đảng.

Học viện đã và đang khẳng định vai trò trung tâm quốc gia trong đào tạo, bồi dưỡng và phát triển

đội ngũ lãnh đạo, quản lý báo chí truyền thông, đội ngũ nhà báo đáp ứng ba tiêu chí cốt lõi: chuyên nghiệp, nhân văn và hiện đại.

Để tiếp tục phát huy mạnh mẽ hơn nữa vai trò của báo chí trong kỷ nguyên số và hội nhập toàn cầu, Học viện thực hiện một số giải pháp sau:

Một là, tiếp tục nâng cao chất lượng đào tạo lý luận chính trị cho đội ngũ lãnh đạo quản lý, đội ngũ làm báo thông qua việc cập nhật nội dung chương trình, tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin, phát triển hệ thống giảng dạy trực tuyến, thư viện số, học liệu mở và đánh giá năng lực theo chuẩn đầu ra.

Hai là, đổi mới và mở rộng các chương trình đào tạo chuyên sâu về báo chí hiện đại, tập trung vào các lĩnh vực: báo chí dữ liệu, truyền thông đa phương tiện, quản trị tòa soạn số, xử lý khủng hoảng truyền thông... gắn với yêu cầu chuyển đổi số và hội nhập toàn cầu.

Ba là, đẩy mạnh hợp tác quốc tế trong đào tạo và nghiên cứu báo chí, thiết lập các chương trình liên kết đào tạo với các trường đại học, học viện báo chí hàng đầu thế giới, tổ chức các diễn đàn học thuật quốc tế và tăng cường trao đổi học giả để cập nhật xu hướng báo chí toàn cầu.

Bốn là, tăng cường hoạt động nghiên cứu và tư vấn chính sách về báo chí, nhất là các vấn đề mang tính chiến lược: quy hoạch hệ thống báo chí quốc gia, phát triển báo chí học thuật, tự do hóa thông tin trong khuôn khổ pháp luật và bảo vệ an ninh truyền thông trên môi trường số. Các sản phẩm nghiên cứu của Học viện cần tiếp tục đóng vai trò là nguồn luận cứ khoa học đáng tin cậy cho Đảng và Nhà nước.

Năm là, tái cấu trúc hệ thống báo chí, nhất là các tạp chí khoa học chuyên ngành trong Học viện theo hướng hiện đại, chuyên nghiệp và tích hợp, phù hợp với Đề án sắp xếp báo chí. Cần hoàn thiện cơ chế phối hợp giữa các tạp chí, phát huy thế mạnh từng đơn vị, nâng cao năng lực đội ngũ quản lý - biên tập - kỹ thuật; đẩy mạnh sản phẩm

báo chí số, tạo sự lan tỏa về học thuật và lý luận trong toàn xã hội.

Với những định hướng nêu trên, Học viện không chỉ giữ vững vai trò là trung tâm quốc gia về đào tạo, bồi dưỡng cán bộ lãnh đạo, quản lý trung, cao cấp của Đảng và hệ thống chính trị, trung tâm quốc gia nghiên cứu khoa học lý luận, khoa học lãnh đạo, quản lý, khoa học hành chính, quản trị công, mà Học viện còn là trung tâm dẫn dắt phát triển lý luận báo chí cách mạng trong thời đại mới - nơi hội tụ, kết nối và lan tỏa tri thức chính trị, truyền thông và khoa học phục vụ công cuộc xây dựng nền báo chí Việt Nam chuyên nghiệp, nhân văn và hiện đại.

1, 2. Phát biểu của GS, TS Nguyễn Xuân Thắng, Ủy viên Bộ Chính trị, Giám đốc Học viện, Chủ tịch Hội đồng Lý luận Trung ương, tại gặp mặt kỷ niệm 99 năm Ngày Báo chí Cách mạng Việt Nam (21-6-1925 – 21-6-2024) và ra mắt giao diện mới Tạp chí điện tử Lý luận chính trị. Dẫn theo M.D: “Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh gặp mặt kỷ niệm 99 năm Ngày Báo chí Cách mạng Việt Nam và ra mắt giao diện mới Tạp chí điện tử Lý luận chính trị”, <https://lyluanchinhtri.vn/hoc-vien-chinh-tri-quoc-gia-ho-chi-minh-gap-mat-ky-niem-99-nam-ngay-bao-chi-cach-mang-viet-nam-va-ra-mat-giao-dien-moi-tap-chi-dien-tu-ly-luan-chinh-tri-6163.html>, ngày đăng 21-6-2024

3, 6. M.D: “Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh gặp mặt kỷ niệm 99 năm Ngày Báo chí Cách mạng Việt Nam và ra mắt giao diện mới Tạp chí điện tử Lý luận chính trị”, <https://lyluanchinhtri.vn/hoc-vien-chinh-tri-quoc-gia-ho-chi-minh-gap-mat-ky-niem-99-nam-ngay-bao-chi-cach-mang-viet-nam-va-ra-mat-giao-dien-moi-tap-chi-dien-tu-ly-luan-chinh-tri-6163.html>, ngày đăng 21-6-2024

4, 5. Phạm Minh Sơn: “Đóng góp của Học viện Báo chí và Tuyên truyền vào sự phát triển của Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh và các nhiệm vụ chính trị trọng tâm trong thời kỳ mới”, <https://lyluanchinhtri.vn/dong-gop-cua-hoc-vien-bao-chi-va-tuyen-truyen-va-su-phat-trien-cua-hoc-vien-chinh-tri-quoc-gia-ho-chi-minh-va-cac-nhiem-vu-chinh-tri-trong-tam-tong-trong-thoi-ky-moi-6432.html>, ngày đăng 24-9-2024.